

Háború van!

Lekció: Jób 1.6-22/Textus: Ef. 6.10-13

2014. október 26.

„*Végül pedig*” – tér rá a levél befejezésére az apostol. Egy nagyobb írás végén lehetséges néhány kevésbé fontos dolgot említeni; mintegy lekerekítésként. Ne feledjük azonban, hogy az efézusi levél sokkal inkább igehirdetés, mint hagyományos levél. Ami pedig a végére marad, az nem a dolgok „elvarrása”, hanem mindenek összefoglalása. Hallottátok, hogy Isten megáldott titeket minden lelki áldással a Krisztusban; minden gazdagság a tiétek. Hallottátok – újra! – az örömhírt, hogy halottak voltatok bűneitekben – De Isten Krisztusban életre keltett; hogy távolvalók, Isten népétől elkülönítettek voltatok, de Isten Krisztusban közel hozott, sőt, népébe, családjába fogadott titeket. Láttátok, mit jelent méltó módon élni ehhez az elhíváshoz: mint felnőtt gyülekezet egységben, és mégis, mindenki a lelki ajándékai szerint az egész test épülésére különféle módon, de együtt szolgálva. Meghívást kaptatok a világosságban való járásra, a szent életre, majd láttátok, hogyan újulnak meg a kapcsolatok azáltal, hogy Szentlélekkel beteljesedve alárendelitek magatokat egymásnak. „Végül pedig...” – vajon mi jön még? Mi van még az apostol szívében? Mit akar legvégül a hallgatói szívére helyezni, hogy az velük maradjon, arra emlékezzenek? A válasz meglepő: végül pedig legyetek tudatában annak, hogy háború van! Hogy mindezzel együtt, mindezek által, mindezek között egy óriási, hatalmas, kozmikus háborúban vagytok. Az ellenség pedig sötét, mocskos, gonosz, és mindent megtesz azért, hogy ne álljatok meg, nem maradjatok meg ebben a hitben. Végül tehát erősödjetek meg, készüljete fel a harcra, hogy ne vesszetek el! Mert háború van!

Ez tehát nem a nyugalom és béke üzenete. Nem, és mivel a keresztyén gyülekezetnek, a felnőtt gyülekezetnek tudnia kell erről a harcról, meg kell vívni a küzdelmet, nyolc igehirdetésben foglalkozunk a lelki vagy szellemi harc témájával. A mai témánk tehát, még egyszer: háborúban vagyunk! Lássuk először, mi ez a háború; másodsor, ismerjük meg az ellenséget; harmadszor nézzünk szembe azzal, ami a harc megvívásához szükséges.

I. Tudatosítsuk, hogy háború van!

Először lássuk meg, hogy amiről az apostol beszél, teljes összhangban áll a korábban elhangzottakkal. Az evangélium kibontása során nem itt találkozunk először az erőkkel és hatalmakkal, a sötétség világának fejedelmeivel, a gonoszság lelkeivel, amelyek a Sátán seregéhez tartoznak. Azt olvastuk, hogy Isten Krisztust, miután feltámasztotta a halálból, „*jobbára ültette a mennyekben, feljebb minden méltóságánál és hatalmasságánál, minden erőnél és uralomnál...*” (1.21) Jézus Krisztus Úr minden földi és földön túli hatalom felett. A „mennyekben” jelenti itt azt a láthatatlan, lelki-szellemi világot vagy dimenziót, ahol Isten, az ő angyalai, valamint a démoni világ erői vannak. Ugyanakkor ezek azok a hatalmak, erők, amelyek uralma alól mi is szabadulást nyertünk: „*Titeket is életre keltett, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt, amelyekben egykor éltetek e világ életmódja szerint; igazodva a levegő*

birodalmának fejedelméhez, ahhoz a lélekhez, amely most az engedetlenség fiaiban működik.” (2.1-2). Végül a keresztény gyülekezet - az a közösség, amelynek tagjait Krisztus kihozta a sötétség fejedelmének hatalma alól – küldetését így fogalmazza meg Pál: „*hogy ismertté legyen most az egyház által a mennyei fejedelemségek s hatalmasságok előtt az Isten sokféle bölcsessége.*” Tehát a Krisztusban való közös életünk által nemcsak a földi, hanem a mennyeiek világa is meglátja Isten győzelmét Jézus Krisztusban. De ezek a hatalmak ezt nem akarják, és ezért, ha tetszik, ha nem, azzal, hogy Krisztuséi lettünk, részévé lettünk ennek a kozmikus harcnak. Egyértelműen és visszavonhatatlanul a győztes oldalán, de ez nem jelenti azt, hogy a harc nem súlyos. Jézus Krisztus egyháza Jézus Krisztus harcának részese.

Ezért, másodszor, tudatosítanunk kell magunkban azt, hogy ebben a kozmikus küzdelemben állunk. Ez pedig semmiképpen sem könnyű és magától értetődő a mai nyugati embernek, hiszen a modern világkép és a bibliai világkép közel sem azonosak. Pál apostol hallgatóinak – amint a világ számos kultúrájában ma is így van – nem volt kérdésük azzal kapcsolatban, hogy a láthatatlan világ és különféle szellemi erők léteznek. A mai kor emberének azonban ez kérdéses; vannak, akik a modernista felfogásban gondolkodnak (szellemek, démonok? – ez babona, tudatlanság). Ugyanakkor növekszik azoknak a száma is, akik minden józanság és kritika nélkül hisznek el mindenféle ezoterikus tant. Bennünket Isten ígéje kell, hogy eligazítson ebben. Jézus egyértelműen beszél arról, hogy azért jött, hogy az ördög hatalmát lerontsa. Világos, hogy démoni erőkkel konfrontálódik, embereket megszabadít, és követőit is felhatalmazza erre. Semmi nem jogosít fel bennünket, Jézus mai követőit arra, hogy mindezt „Jézus babonás világképébe” utaljuk. Ő valóságos szellemi erővel – mint Isten Fia, a Szentlélek által felhatalmazva – a valóságos gonosszal csap össze, és halálával és feltámadásával végleg győzelmet szerez a Sátán és seregei felett. Ha ezt eddig, Krisztus követőjeként, nem láttad, vagy bizonytalan voltál vagy egyszerűen csak nem merted elhinni (mert egyesek megmosolyognának miatta, vagy mert éppen túl ijesztőnek tűnik), itt az idő, hogy felnyíljanak a szemeid. Harcban állsz, és jobb, ha ezt időben tudatosítod magadban. A következő idézet talán segít túllépni a mesterkéltséget intellektuális finomkodáson: „*Erény, ha nem hiszünk olyan dolgokban, amelyek nem léteznek. De veszélyes, ha azokat nem hisszük, amelyek a mi korlátozott kategóriáinkon kívül esnek.*” (Wink, Naming the Powers, 4.)

Háború van! És hogy miért olyan fontos, hogy ezt tudatosítsuk magunk számára? Azért, mert ha nem tudjuk, annak súlyos következményei vannak. Martyn Lloyd-Jones mondta: „*Bizonyos vagyok abban, hogy az egyház ma tapasztalható gyengeségeinek egyik fő oka az, hogy megfélemedtünk az ördögről. Minden probléma gyökerét önmagunkban keressük: napjainkban annyira eluralkodik a pszichologikus szemléletmód, hogy megfélemedzünk az ördög létezésének tényéről, az ellenfélről és vádlóról, s az ő tüzes nyilairól.*” (John Stott, Az efézusi levél, 227) Tudod, ha foglalmad sincs arról, hogy háború van, meg fogsz ijedni, rettenni, amikor a gonosz első tüzes nyila becsapódik. Nem tudod, mi történik, csak azt, hogy baj van, és olyan bémult letargiába és önsajnálathoz esel, hogy mozdulni nem bírsz. Mint egy katona, aki nem tudja, miért katona. Nagy csinnadrattával felavatták, gyönyörű egyenruhát kapott, elmasírozott a síró és integető leányok előtt... és amikor a fronton az első ágyúlövés eldurran, és mellette csapódik be a löveg, méltatlankodik, hogy nem erről volt szó...

Háború van! És ezt tudni kell ahhoz, hogy megálljunk, sőt, ahhoz, hogy odaszánt, fegyelmezett keresztény életet éljünk.

Egy katona csak akkor tud harcolni, ha tudja, hogy háború van. De ha tudja, hogy háború van, felkészül, felölti a fegyverzetet, és mindig készen áll. Erre hív az apostol: legyünk mindig készen, erősödjünk meg, öltük fel a fegyverzetet, mert háború van. A nagykorú gyülekezetnek látnia, értenie kell ezt a harcot. A keresztény hit nem individualista, nem a mi egyéni, lelki ügyünk, segítségünk, megoldásunk. Látnunk kell, hogy azzal, hogy Jézus Krisztus megváltott bennünket, egy a mi egyéni életünknel sokkal nagyobb közösség valamint harc részesei lettünk. Ezért a magunk személyes küzdelmeit is így kell látnunk. Ez erőt ad, mozgósít, lelkesít. Nem lehetünk olyanok, mint a katona, aki ködben harcol, és fogalma sincs arról, hogy hol van a front, mi az ő harcának az értelme, és hol vannak a többiek. Legyünk készen, legyünk éberek!

II. Ismerjük meg az ellenséget!

Pál apostol nem akarja a gyülekezetet ijesztgetni, de kellőképpen őszinte ahhoz, hogy felébressze őket. Az ellenség tudniillik nem játszótárs, nem tréfál. Martyn Lloyd-Jones ezt írja róla: „*A lehető legkönyörtelenebb, legalattomosabb, legintelligensebb és leghatalmasabb ellenséggel szembesülsz, aki bármelyik oldalról meg tud támadni.*” (Igehirdetés, „The Wiles of the Devil”) Ez az ellenség nem „test és vér”, azaz nem emberi, mindennapi valóság. Gyakran azt hisszük, emberekkel, helyzetekkel, rossz struktúrákkal, akár elnyomó rendszerekkel van dolgunk, és mindez valóban beletartozik az apostol felsorolásába: erők és hatalmak, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei. Azaz a gonoszság erői megjelennek társadalmi struktúrákban is (egy diktatórikus, kegyetlen állam; rendszerek, amelyek fenntartják az emberkereskedelmet, prostitúciót, kábítószer terjesztést; stb.), de mégis ezektől függetlenül is létező szellemi hatalmokról van szó. Stott három dolgot hangsúlyoz velük kapcsolatban: erősek, gonoszak, és ravaszak.

Az "erők és hatalmak" kifejezhetnek valamiféle hierarchikus rendet a démoni világban, de erről nem sokat tudunk, és nem is ez a fontos. Lényeges ugyanakkor, hogy az elnevezések rámutatnak, hogy ezeknek a hatalmaknak *valós erejük* van. A másik alapvető tulajdonságuk, hogy *gonoszak*. Hatalmukat, erejüket rosszra és pusztításra használják. Gyűlölik a világosságot; a sötétség az életelemük, a bűn és a hazugság/hamisság sötétsége. Krisztus világosságától, igazságától rettegnek. Végül pedig *ravaszak*. A 11. vers "az ördög mesterkedéseit" nevezi néven. Az eredeti görög szóból származik a metódus szavunk. A jelen katonai kép által meghatározott kontextusban stratégia, sőt, hadicsel értelemmel bír. Ravasz, kreatív, és alattomos az ellenünk való támadásban – de nem kiismerhetetlen és leleplezhetetlen. (2Kor.2.11: „*Az ő szándékai ugyanis nem ismeretlenek előttünk.*”) Éppen azért fogunk több hetet szentelni a lelki harc témájának az istentiszteleteken, hogy megismerjük módszereit, és Krisztussal győztesen harcoljuk meg a harcot.

Beszélhetnénk most a Sátán támadásának klasszikus formáiról, mint például, hogy vádol – a megbánt bűnöket újra felhossa; vagy éppen megoszt, irigységet, viszályt kelt Isten népében, és szétfeszíti az egységet, a szeretetközösséget. Erdemes lenne kitérni arra, hogy a lelki harc sohasem marad lelki – döntésekben,

cselekedetekben ölt testet, hiszen végső célja pusztítani, rombolni, ami nemcsak a fejünkben történik. Talán ma ezt sokan kevésbé látják fontosnak, de a hamis tanítás, tévtanítás is a gonosz támadásának egy formája (lsd. pl. 1Jn. 2.22). Most mégis néhány olyan konkrét példát szeretnék hozni, amikor az ördögi támadás a fejünkben, a gondolatainkban zajlik, vagy néha még megfoghatatlanabb módon, a bensőnkben.

Van, amikor megfoghatatlan módon rád telepszik a sötétség, mint érzés. Elfogja a szívedet a rémület, a kétségbeesés, és nem tudod, mi történik. Nincs különösebb kiváltó oka a körülményeidben, nem vagy klinikai értelemben depressziós, nem vagy kimerült. Az is lehet, hogy mégis egy apró kudarc vagy bosszúság váltja ki, de annyira elurál a reménytelenség vagy a félelem, hogy magad sem tudod, miért van ez. A bénító, jeges félelem lelke a gonosz lelke. Fel kell ismerned, hogy ilyenkor ő támadja a gondolataid, az érzelmeid.

Más gonosz gondolatok is gyötörhetik az embert. Kísértő, kényszeres gondolatok (miközben alapvetően nincsenek problémáid a kényszeres gondolatokkal). Megjelenhet ez a támadás a halál, a gyűlölet, vagy éppen tisztátalan, pornográf gondolatok formájában. És te küzdesz, hogy milyen ember vagy, milyen keresztény vagy – keresztény vagy-e egyáltalán? – ha ilyen indulatok, ilyen mocsok lakik benned. Csak egy lépés a kísértés, hogy nem is vagy Isten gyermeke, vagy nincs Isten, és az egész, amit hittél, bolondság. Honnan tudod, hogy az ilyen gonosz vagy mocskos gondolatok a gonosz támadása? Onnan, hogy utálod őket. Ha nem akarod, hogy ott legyenek, ha gyűlölöd őket – és nem örömszörny találsz bennük, nem kényezteted magad ezekkel – akkor teljesen világos hogy az ördög támadása mindez. Ekkor kell tudni megharcolni a harcot, amelynek az alapja az, hogy én nem vagyok azonos ezekkel a gondolatokkal.

Végül egy szó még arról, amit Pál úgy nevez, hogy a „gonosz nap.” A gonosz támadása folyamatos, de amennyiben beszélhetünk stratégiáról, azt is látnunk kell, hogy vannak speciális időszakai is a támadásnak. A „gonosz nap” az, amikor különösen is nagy teher nehezedik ránk. Talán, mint Jób történetében, ahol az egyik csapás éri a másikat... Amikor hirtelen „összejön minden”, és egyik nehézség, nyomorúság, rossz hír követi a másikat. Ilyenkor különösen is sebezhetőek vagyunk, ebben felismerhetjük, hogy az ördög ránk zúdítja tüzes nyilat. Álljunk ezért egymás mellé a csapások idején, támogassuk és biztassuk egymást!

III. Vívjuk meg a harcot!

A háború zajlik, az ellenség erős, gonosz és ravasz, de mindezt nem azért halljuk, hogy kétségbeessünk, hanem azért, hogy vívjuk meg a harcot. Pál apostol célja, hogy a gyülekezet megálljon (a kifejezést háromszor is elhangzik!) az ördög minden mesterkedésével szemben. Segít, ha újra magunk elé képzeljük a küzdő katonát. Meg kell állnia a harcban, lábait biztosan megvetve, minden kétségtől, minden bizonytalanságtól mentesen. Amint meginog, amint kibillen a pozíciójából, amint hátrálni kezd félelmében, elveszítette a harcot. Még jobb, ha nem egy katonát – a keresztény embert – hanem egy hadsereget, a gyülekezetet látunk magunk előtt. Álljatok meg a gonosz napon! Ehhez két dolog szükséges, mondja az apostol: a megerősödés, valamint az Isten fegyverzetének felöltése. Ez utóbbiról beszélünk a következő hetekben, most figyeljünk arra, amit az erőről mond az ige.

„Erősödjetek meg az Úrban és az ő hatalmas erejében.” Hadd emlékeztessenek újra a korábbiakra. Amikor az apostol ezt mondja, ugyanazt a három kifejezést használta, mint amikor Isten rajtunk való „mérhetetlenül nagy hatalmáról” beszélt, amelynek erejével munkálkodik Krisztusban, a feltámasztásban és a maga jobbjára ültetésében (1.19-20). Istennek ez a hatalmas ereje a Krisztusban elérhető a számodra, megvan, jelen van – erősödj meg tehát benne! A harc megvívásához az első lépés, hogy felismered, megvan hozzá a felhatalmazásod, elérhető számunkra Jézus Krisztus ereje. Nem elég ezt, mint tant, mint igazságot elfogadni, meg kell tanulnod ezzel élni. Egy történettel fejezem be, amelyet Leanne Payne amerikai lelkigondozó írt le. (Leanne Payne, Healing Presence, 103-106)

Leanne Payne fiatalkorában pszichiátriai intézetben dolgozott egy ideig. Az osztályon férfiak voltak, akik hangokat hallottak, hallucináltak, és szinte kézzel fogható volt a sötétség. Egy valaki voodoo varázslást gyakorolt, és nyíltan beszélt a keresztények iránti gyűlöletéről, valamint arról, hogy démonokat küld, hogy megtámadják őket. Leanne Payne szerint ezzel a férfival volt összefüggésben, amin ő keresztülment – kilenc hónapig gyötrődve. Egy alkalommal, amikor becsukta maga mögött az intézet kapuját, mintha valami a vállán ült volna, szólt: „Nézd!” – Ahogy odanézett, mintha egy keresztet látott volna, majd ezt hallotta: „Milyen nevetséges!” Teljesen összezavarodva, megkeveredve szaladt át a parkon, gondolva: „Nem lehet igaz. Olyan vagyok, mint ők. Hallucinálok, hangokat hallok.” Innentől, ha belépett egy templomba, és meglátott egy keresztet, Istent gyalázó hangokat hallott és Istent gyalázó képeket látott; félelmetes fallikus szimbólumokat. Mindez ijesztő gonosz jelenlét érzésével járt együtt. Az értelmét támadta hazugságokkal, hogy ezen keresztül súlyosan megterhelje, vádolja a lelkét. Sokat imádkozott, és senkit sem ismert, aki segíteni tudott volna neki. Mindeközben tudta, hogy az ő problémája nem fizikai, vagy mentális (akiknek valóban orvosi segítségre van szüksége), hanem lelki-szellemi. Éjjel-nappal kiáltott az Úrhoz. Egy könyv segítségével felismerte, hogy mi zajlik benne. Így ír erről: „Ezek a szavak azonnal megvilágosították könnyörgésemet. Arra tényre vezettek vissza, hogy valaki más él bennem (Krisztus), és ő akkor is ott van, amikor én a legkevésbé érzékelem jelenlétét. ... Ezzel a tudással arra is rájöttem, hogy a probléma nem az én értelmem vagy szívem állapota vagy helyzete, hanem kívülről, a lelkem vádlójától érkező zaklatás. A kétség leghalványabb árnyéka nélkül tudtam, hogy nagyobb az, aki bennetek van, mint az, aki a világban van. Akkor Istenhez kiáltottam: „Uram, vedd el tőlem ezt. Küldd el ezt a mocskos, borzalmas dolgot.” – De az Úr azt mondta: „Nem. Te tedd meg!” Akkor tanultam meg, hogy mi a lelki-szellemi tekintély. Istenre fókuszálva, és arra, hogy bennem él, hatalmat gyakoroltam a gonosz lélek felett, amikor megmutatkozott, és megparancsoltam neki, hogy távozzon. Néhány hónap után, amint ezt tettem újra és újra, - ami intenzív képzés volt arról, hogy mit jelent a középpontunkból cselekedni, ahol Krisztus lakozik – teljesen szabad voltam a zaklatástól.” (106)

Erősödjünk meg az Úrban, és az ő hatalmas erejében! Álljunk meg a harcban! Mindez lehetséges, hiszen Jézus Krisztus győzött minden erő és hatalom felett, és ez a győzelem – a Szentlélek erejében – adatik nekünk, adatik a felnőtt gyülekezetnek. Kérjük, hogy egyre jobban felismerjük, és hogy ő maga tanítson minket a harcra. ÁMEN!